

Romové na Spiši a naděje pro Čechy a Slováky

Tomáš Korčák

Rozhovor s pastorem Emilem Adamem

Loni v létě jsem se svojí rodinou navštívil romský sbor Kresťanská misia Maranata ve Spišské Nové Vsi. Byl zrovna deštivý den, takže na nedělním shromáždění bylo asi „jen“ 400 lidí. Při mocných chvalách nedaleko mne začala křičet žena s velmi ztrápeným výrazem v obličeji. Po chvíli byla radostná a uvolněná a pokračovala ve chvalách. Vyšel z ní démon, aniž se za ní někdo modlil. Pomazání Ducha svatého bylo přítomné. Poté kázal Rom (tehdy diakon sboru). Říkal jsem si: „To je výsměch intelektuálnímu kázání.“ Asi po hodině skončil a já věděl, že jeho slovo bylo vymodlené do situace a nakonec mělo i hlavu a patu a byla v něm Boží moudrost. Pak přišla výzva k přijetí Pána a asi 15 většinou mladých lidí přišlo a přijalo Ježíše. Nastaly chvály a modlitby za nemocné a zase bylo přítomné pomazání k uzdravování a vysvobozování od démonů. Říkal jsem si: „Chtěl bych umět kázat jako ten Rom!“

Při účtování v tomto sboru jsem vnímal, jak mi Duch svatý připomíná asi 15 let staré proroctví, kdy jsem na modlitbách zápasil za naši oblast. Věřím, že mi Bůh tehdy řekl, že svůj pohyb začne mezi Romy, aby se naplnilo slovo: **Zahubím moudrost moudrých a rozumnost rozumných zavrhu. ... Ale co je u světa bláznivé, to si vybral Bůh, aby zahanboval moudré, a co je u světa slabé, to si vybral Bůh, aby zahanboval silné; a co je u světa neurozené a méněcenné, to si vybral Bůh, vybral dokonce i to, co není, aby zrušil to, co je, aby se žádné tělo nemohlo před Bohem chlubit.** (1K 1,19.27-29) Musel jsem plakat, protože jsem to viděl naplněné.

Asi po roce jsem navštívil sbor Maranata znovu. Lidé jezdí na vyučenou do církví v Americe, já jel (s Pavlem Neústupným) k Romům na Spiš. Za pět dní jsme navštívili 5 shromáždění a na každém se lidé obraceli. Bylo to úžasné, co vzniklo za 7 let, kdy tam začal působit Emil Adam. Byli jsme v romských osadách, viděli radikální život bývalých grázlů, jejich lásku k Pánu, proměněné životy a celé rodiny. V některých osadách ještě ani není voda a elektřina, jsou tam však ryzí a srdeční lidé, milující Pána. V jedné osadě jsme měli setkání na cestě mezi domy (vedle cesty tekla smrdutá stoka) a společně jsme řvali za spásu této oblasti. Zakoušel jsem zde větší Boží moc a pomazání než na některých konferencích.

Romové se obracejí k Bohu, přestávají se opíjet, strkat peníze do automatů, smilnit, lhát, podvádět, zadlužovat se... Dávají si do pořádku své rodiny a domy. Hledají si práci a prací vydělávají peníze. Ve všech domech, které jsem navštívil, byl pořádek, čisto a útulno. Důraz pastora Emila Adama je na proměnu mentality z otroků, kteří mají samé potřeby, na syny, kteří dávají a slouží. Je zde dobře vidět praktické učednictví. Jednoduché evangelium pro jednoduché lidi. Bůh však nemá již jiné – složité evangelium pro složité lidi. Proto je potřeba se stát jednoduchým, aby moc evangelia mohla působit. Jednoduchost není hloupost, ale Boží vlastnost, ke které jsme všichni vyzýváni (např. Mk 10,13-16; 11,25-26; Sk 4,13). Romové se obracejí, je naděje i pro nás Čechy a Slováky!

Následuje rozhovor s pastorem Emilem Adamem, který jsme uskutečnili 7.9.2011

Jak jsi našel Boha?

Bratr se dostal do Prahy do nápravného zařízení a já jsem mu musel přivést nějaké věci. Když jsem se vracel, rozhodl jsem se, že se podívám za svou sestrou v Brně, kterou jsem neviděl dlouhé roky. Byl jsem nadšený, že ji zase uvidím, ale nastala úplná změna: sestra s manželem uvěřili v Krista. Přišel jsem do rodiny, kterou znám, ale kterou jsem najednou vůbec neznal.

V čem to bylo jiné?

Všechno, co dělali, bylo pro mě divné. I já jsem měl vědomí, že Bůh je, ale ne až takovým

vážným způsobem jako oni. Věřil jsem, že Bůh je, ale také tomu, že se o mě nestará a když si nenakradu, tak nebudu mít. Vysvětloval jsem to sestře. Rozhodl jsem se, že se tam opiju a že jim nedovolím, aby mě převálcovali tím svým náboženstvím. Opil jsem se, až jsem se další den styděl.

Jak na to sestra se švagrem reagovali?

Švagr mi nepřestal opakovat evangelium. Pořád mluvil o Kristu, dokonce i když jsem byl opilý, až jsem se těšil, že pojedu domů a budu mít od toho Ježíše pokoj. Ale švagr se rozhodl, že se mnou pojedje domů do Ostravy. Celou cestu z Brna do Ostravy mi zase svědčil a kázal. Těm věcem jsem však nerozuměl, protože jsem možná ani nechtěl.

A jak to bylo doma?

Když jsme přijeli k našemu domu, říká: „Víš co? Máš nemocné děti.“ A já se ptám: „Jak to víš?“ Manželka otevřela dveře a první věc, kterou mi řekla, bylo, že máme strašně nemocné děti. Tehdy se mě něco dotklo, Bůh pomalu otvíral dveře mého srdce. A tento muž vešel a začal se za mé děti modlit. Trošku mě vzalo, jak mohl vědět, že jsou mé děti nemocné, ale i pak jsem stále dělal hrdinu. Švagr mi dlouho do noci svědčil a pak odešel na návštěvu k další sestře. Zeptal se mě: „Kam půjdeš?“ Celou noc jsem nemohl spát. Tehdy jsem tomu nerozuměl, ale dnes vím, že se mého života dotýkal Bůh. Ráno jsem s manželkou a dětmi utíkal za švagrem, aby mě nějak přivedl k tomu Kristu. Šli jsme na kolena a já i manželka jsme otevřeli srdce Pánu.

Jak se to projevilo?

Ten den nastala úplná změna. Začal jsem být vděčný za mnoho věcí. Jako kdybych prohlédl. Začal ve mně hořet duchovní oheň, který mě pudil k tomu, abych vycházel svědčit lidem a modlil se za ně. Také jsem manželce utíkal oknem, protože doma byly hádky: „Ty pořád jenom Ježíš, Ježíš, je potřeba dělat něco jiného.“

Jak jste rostli ve víře?

Švagr se musel vrátit domů do Brna a my jsme zůstali, aniž by nás někdo vedl, aniž by nás učil modlit se. Měli jsme jen kázání Božího služebníka Tima Storryho. Byl to evangelista a nahrána byla většinou jeho kázání o uzdravování. Bibli jsme četli rok, aniž bychom ve větší míře rozuměli. Byla ve mně čím dál tím větší touha kázat lidem a modlit se za ně.

A co církve?

Došel jsem do bodu, že jsem měl kolem sebe množství lidí, které bylo třeba vést a směřovat. Tehdy ke mně Bůh promluvil slyšitelným hlasem: „Nemůžeš stavět sektu – potřebuješ najít církev, sbor.“ Bylo to tak silné, že jsem všeho zanechal a řekl si: nepřestanu, dokud nenajdu svůj sbor. Hledal jsem, jezdil jsem na místa, která jsem neznal a modlil jsem se: „Bože, veď mě na místo, kde je církev, kde je sbor.“ Přišel jsem mezi mormony. Myslel jsem, že tam je Ježíš. Byli jsme naplněni Duchem, mluvili jsme v jazycích a vzkládali jsme ruce. Pozvali jsme je k nám a první otázka, kterou jsem jim dal, byla, jestli mluví v jazycích. Odpověděli, že ano, anglicky, česky... Říkal jsem, že na to se neptám, že se ptám na to, jestli mluví v jazycích Ducha svatého a ukazoval jsem jim to z Bible. Moje manželka potom měla sen, že se k nám oknem vloudily dvě kočky, ale že když jsme je vyhnali, dostala se k nám holubice. Znamením pro nás bylo, že nemluvili řečí Ducha jako my.

Hledal jsem dál. Neustále jsem se modlil: „Bože, kde je ta církev?“ Byl jsem u lékařky, seděl jsem v čekárně. Najednou tam vletěl mladý muž s papírem v ruce a začal křičet: „Jsem uzdravený! Ježíš mě uzdravil!“ a sedl si vedle mě. Říkám mu, že taky věřím v Ježíše. Odpověděl: „Dali mi termín, kdy zemřu a já jdu doktorce ukázat, že mě Ježíš uzdravil. Potom tě vezmu k sobě domů.“

Jak to setkání proběhlo?

První křesťanská kniha, kterou jsem četl, se jmenovala: „Dobré ráno, Duchu svatý!“ Napsal ji Benny Hinn. Proto jsem na tyto věci kladl takový důraz. Když jsem vešel do jeho domu, ležela na botníku kniha „Dobré ráno, Duchu svatý!“ V neděli ráno jsem s tím mužem šel do církve. Když jsem otevřel dveře a vstoupil, uviděl jsem muže, který chodil před kazatelnou a modlil se stejnými jazyky (stejnými výrazy) jako já. Užasl jsem. Toto je můj domov! Pastor mi později řekl, že když mě tenkrát viděl, poskočil v něm Duch svatý jako dítě v břiše Alžběty. Modlil se za romský národ a ve mně viděl vyslyšení svých modliteb. Vedoucí rozpoznávali má obdarování, vyučovali mě a postupně jsem mohl začít vést mládež. Mohl jsem ráno i večer vést chvály, vedl jsem dětskou církev, kázal jsem, Bůh si mě používal.

Jak jsi našel svoje obdarování a povolání a jak ses na svou službu připravoval?

Své obdarování jsem vždycky viděl, když jsem byl mezi lidmi. Vždycky, když jsem se setkal s někým, kdo měl nějakou potřebu, najednou se objevovaly i dary. Jako by na mém těle byla elektrizující moc. Viděl jsem, že Bůh chce uzdravovat. Jedno z mých obdarování je pomazání k průlomu. To vedoucí rozpoznávali. Podílel jsem se na evangelizacích. Boží moc se tam projevovala a lidé byli zasaženi. Autority v církvi mi v této službě pomáhaly růst a vyučovaly mě. Nejvíce jsem ale přijímal ne, když jsem seděl na nějakém semináři, ale venku, když jsem sloužil lidem. To mě proměňovalo nejvíce, nejvíce jsem při tom získal a je to tak dodnes.

Myslím si ale, že nejsi jenom evangelista. Dokážeš dobře učit. Jak ses na to připravoval?

Jsou různé zkušenosti, i knihy různých autorů. V mém osobním životě byli učitelé, kteří mi mnoho dali. Byli to například pastor Mark Zechin nebo pastor Oskar Najt. Používal jsem také nahrávky z biblické školy spolu s učebnicemi. Dodnes mám zápisky, ze kterých čerpám, a dávám to dál. Díky Pánu za to, že máme dostatek dostupných věcí, abychom mohli růst. Je jen na nás, jak budeme na sobě pracovat a jak dovolíme Duchu svatému, aby konal.

Jak začala tvoje služba na Slovensku?

Jsem velmi rád, že jsem tady na Slovensku. Narodil jsem se v Sečovcích v okrese Trebišov, ale vyrůstal jsem v Ostravě. Mnozí Romové v Česku přišli ze Slovenska. Jeden muž z Poráče nám v naší církvi v Ostravě neustále připomínal, abychom svědčili i na Slovensku, že tam jsou lidé, kteří žijí chudě a potřebují Ježíše. Jednoho dne před sedmi lety jsme si řekli, že musíme vyjet na Slovensko. Přijeli jsme do Poráče. Věnovali jsme se třem rodinám a nakonec jsme museli z bytu na louku, protože přišlo mnoho lidí. Pán nám dal prostor, abychom svědčili a sloužili modlitbou. Asi 30 nebo 50 lidí se tam obrátilo. Viděli jsme, že nás Bůh do těchto míst volá. Z Poráče jsme šli do Rudňan, do Markušovce, do Bystran – to byly vesnice, které se otevřely jako první. Viděli jsme, že lidé jsou hladoví a že je to všechno připravené a že tuto úrodu stačí jenom sklídit.

Jak často jste mohli přijíždět?

Jezdili jsme sem v týmu co čtrnáct dní. Přespávali jsme po rodinách, v jedné vesnici, v druhé vesnici, s možností lidem sloužit a modlit se za ně, svědčit jim, ukazovat jim věci z Bible, odpovídat na otázky. Získávali jsme jejich srdce a důvěru. Časem jsme zjistili, že služba, kterou děláme co čtrnáct dní, nemá až takový dosah a vliv. Pochopili jsme, že nastalo období, kdy je důležité, aby sem byl někdo vyslán. Pastor Mark Zechin viděl, že bych to měl být já a moje manželka. Každý rok vidím, jak Bůh s lidmi jedná a jak proměňuje jejich životy. Zasahovány jsou celé rodiny a evangeliem Ježíše Krista mohou být zasaženy i celé vesnice.

Jak z evangelizační služby vznikne sbor?

Přijal jsem vizi, že máme zasahovat vesnice tak, že každá ta vesnice už částečně je sbor a že je máme navštěvovat a předávat Boží pravdu, ale také je shromáždit pod jednu střechu. Obrá-

tilo se mnoho lidí a služba tam měla charakter nedělního shromáždění, i když se konalo třeba v pondělí. Přes týden jsme dojížděli do vesnic s tím, že se lidé z každé vesnice sejdou na jednom místě, kde budou společně uctívat Pána. Každá vesnice získala jakési místo vlády. Jedním z průlomů bylo, že se tyto vesnice začaly setkávat v neděli ráno ve Spišské Nové Vsi a společně uctívat Pána.

Jak vaše služba vypadá dnes? Kolik máte sborů?

Za sedm let se otevřely vesnice okolo Spišské Nové Vsi, kde vznikl sbor. Sbor vznikl také v Popradě, kde teď žiju. Ve Spišské Nové Vsi služba narostla tak, že jsme měli tři shromáždění. Teď trochu lidí ubylo, protože někteří začali odjíždět do Anglie, kde teď máme asi 200 lidí. V současné době se v Spišské Nové Vsi schází 500 až 600 lidí. Jednou za rok pořádáme konference, kde se setkají všechny sbory. Nejvyšší účast byla 1300 lidí.

A co lidé v Anglii?

Do Anglie, do Sheffieldu, jsme vyslali pastora Romana Pačana s manželkou a dvěma dětmi, kde vznikla ještě další služba, takže tam jsou teď dva sbory, Sheffield a Peterborough, kde se obracejí emigranti. Ve svých bojích a honbě za penězi tam mají možnost se obrátit ke Kristu. Když je Bůh nenajde tam, kde se narodili, možná je najde v Anglii.

Vyslali jste i další služebníky?

Před dvěma roky jsme vyslali pastora Petera Pechu, který je z Poráče, kterému jsme se věnovali vždy po nedělním shromáždění. Je to velice obyčejný, ale velice požehnaný a obdarovaný muž. Službu začal v Humenném a pokračoval v Giraltovcích. Tyto dva sbory vznikly skrze něj. Před rokem jsme během konference vyslali pastora Mariána Ference do Liptovského Mikuláše. Tato služba pomalu narůstá. Když jsem na Slovensko přišel, připadalo mi veliké a říkal jsem si, jak se to všechno naplní. Dnes mi připadá malé a v duchu vnímám, že nám Bůh Slovensko dává. Dává nám města, dává nám národ, abychom šli a zabírali území. Naše vize je kázat evangelium a zakládat sbory. Budeme připravovat služebníky, aby mohly povstávat další a další sbory po celém Slovensku, a všude tam, kam nás Pán povede.

V kolika osadách nyní pracujete?

Nemám to hned sečtené. Otevřených je asi dvacet osad. Denně musíme pořádat dvoje troje bohoslužby a vysílat týmy.

Kolik máš spolupracovníků?

Mám asistenta pastora, který se mnou pracuje a pomáhá mi, protože v neděli sloužíme ve Spišské i v Popradě. Pak máme tři starší sboru, kteří chodí do domů modlit se za konkrétní potřeby. Potom máme patnáct diakonů. Pomáhají mi s jakoukoli službou, ať jsou to chvály, úklid, kázání, vedení stanic a shromáždění. Dalším, kteří se zaučují a u nichž vidíme potenciál, dáváme prostor, aniž by měli titul diakona.

Jeden z vašich důrazů je učednictví. Co to znamená v praxi a jak vypadají učednická setkání?

Snažíme se lidi vyučovat křesťanským základům, aby v sobě měli pevnou skálu. Potom se je snažíme vyučovat o charakteru Pána Ježíše. To, co jsem přijal, se snažím předávat dalším. Každou druhou sobotu zveme lidi, nejlépe manželské páry, k budování a vyučování (vysíláme především manželské páry). Některým dovolujeme, aby si připravili kázání na určité téma a zdůrazňujeme, aby to, co se naučili, aplikovali v životě a předávali dál. Věříme, že kdo je vedoucí, musí mít hned za sebou následovníka. Už to nám dává prostor k tomu, že neztrácíme muže ani ženy, kteří by měli pracovat – už si budují nástupce, do kterých investují. To nám pomáhá, aby práce mohla pokračovat rychleji.

Co pro tebe znamená rodina?

Rodina pro mě znamená mnoho. Je to základ. Hodně si vážím své manželky. Ona i děti jsou pro mě velkým požehnáním. Jsem vděčný, že v tom nejsem sám, ale že v tom stojí se mnou, podporují toto dílo a vidí v tom Boží povolání pro nás. Jsem rád, že nemám děti, které by nerozuměly Pánu Ježíši nebo ženu, která by těmto věcem bránila, ale naopak: je tam podpora, pomoc, modlitby, žehnání. Je to pro mě velmi cenné.

Ve vašem sboru se soustředíte jen na Romy?

Vím, že jsem povoláný k Romům, ale taky k „Neromům“. Bůh tuto službu postavil, aby byla jednou z průlomových služeb v oblasti rozdělení národností. Pro mě osobně to byl velký boj. Když jsem si představil, že bych měl vyučovat Slováka, měl jsem určité zábrany, protože jsem Rom a žil jsem ve vědomí, že ať je to Čech nebo Slovák, je s intelektem výš než já. Ale Bůh mi dal jasně pocítit, že jsem povoláný taky k tomu, abych zlomil, aby Bůh zlomil, rozdělení mezi Romy a Slováky, Čechy a Romy. Bůh umožňuje, že ho tu pod jednou střechou budou uctívat národy. Důkazem, že mě Bůh do toho povolal, bylo pro mě to, když jsem se se Slovákem modlil modlitbu spasení. Ano, jsme převážně romská služba, ale věřím, že Bůh má plán, aby romský národ do slovenského a českého národa vnesl probuzení. Přijal jsem, že slovanské národy se budou navracet ke Kristu a že nám Bůh dá prostor, aby se to dostalo pod jednu střechu. Věřím, že evangelium je pro každého, a je jedno, jestli ho káže Rom nebo Slovák. Věřím, že jsme povolání, aby evangelium přišlo až na sám konec země. Někteří by nám určovali hranice, ale hranice určuje Bůh a on nás povolal do světa, takže před sebou máme ještě dlouhou cestu.

Služba Romům má určitá specifika. Mám na mysli lidi, kteří byli zapojeni v lichvě, závislosti na hracích automatech nebo kteří mají problémy s alkoholem či smilstvem. Existuje to pochopitelně i u bílých, ale zřejmě v menším měřítku. Jak v těchto věcech Romům sloužíte?

K tomu, aby lidé z těchto věcí vyšli, je důležité jejich obrácení. Když člověk přijde ke zdroji, ke Kristu, začne sám vidět, že to, co dělá, je špatné. Pán Ježíš Kristus je největší zdroj takového osvobození. Lidem jsme přinášeli evangelium a proměňovala je moc evangelia. Když se lidé dostali do přítomnosti Boží moci, tato moc je měnila.

Samozřejmě jsme jim říkali: toto nedělejte, je to špatné, dávali jsme jim nasměrování, říkali jsme jim: podívej se na svoji rodinu, na své děti, kde utrácíš. Mnohokrát jsem však jako kazatel viděl, že Boží moc, která sestupovala na shromáždění nebo do vesnic, když jsme sloužili venku, lidi zasáhla a způsobila proměnu a svobodu. Kázané Slovo v moci Ducha svatého proměňuje lidské životy. Bůh to dělal kdysi a dělá to i dnes po celém světě. Osvobození je výsledná práce Boží moci. Díky Pánu. Lidé, kteří když pili, pili týden v kuse, jsou dnes od alkoholu úplně svobodní. Znáám lidi, kteří brali na lichvu. Jeden z největších osvobozujících průlomů byl, když takový muž řekl: „Odpusťte mi! Okrádal jsem vás, bral jsem od vás velké úroky a všechno vám odpouštím – nedlužíte mi nic.“ Ve hře při tom byly statisíce. Díky Pánu za Boží moc. Je to čisté evangelium, které osvobozuje, proměňuje a dává život.

Řada Romů je závislá na státní podpoře a má postoj: „dej, dej!“ Vy lidi z vaší církve naopak vedete k tomu, aby dávali. Jak to děláš?

Jednou jsem sloužil v osadě, kde domy vypadaly jako kůlny na dříví. Lidé žili v budkách. Bůh mi řekl: „Ty se díváš na povrchní chudobu, ale nevidíš jejich chudobu vnitřní. To, že jsou takto chudí, je jenom důkazem toho, o co víc jsou chudí uvnitř.“ Lidé v této chudé vesnici se mě zeptali, co jsem jim donesl. Mysleli na jídlo nebo na věci nebo na peníze. Řekl jsem jim, že pro ně mám bohatství. Čekali pořád, co to bude, a já jim pověděl: „To bohatství je Kristus. Pokud nepřijmete Krista, zůstanete v chudobě. Když ho přijmete, zůstane ve vás a to bohatství bude pořád s vámi.“ Dávali jsme důraz ne na charitativní činnosti. Z Německa se mi nabízely desítky kamionů, které by nám přivázely všechny potřebné věci, ale neviděl jsem, že by to byla pomoc. Znáám myšlení Romů. Kdybych dělal tyto věci, mysleli by si, že jsem podnikavý a že na

nich vydělávám. Ty věci jsem odmítl. Řekl jsem, že chci, aby se naučili chodit s Kristem a aby byli ochotní něco udělat. Do takových situací mluvím často přímo, bez kázání nebo vyučování.

Jak konkrétně je to učíš?

Byli zvyklí jenom brát. Bůh mi ukázal: „Toto není moje cesta. Moje cesta je naučit je něco úplně jiného. Začali jsme učit o desátcích, o tom, jak rozsévat. Vzal jsem kilo mouky a řekl jsem, ať ji rozdávají ve jménu Ježíš: „Nasyp druhému mouku, dej mu sůl, dej mu kravatu, dej mu boty ve jménu Ježíš. Naučte se dávat. Naučte se hledat práci s vírou.“ Moje první poselství v jedné vesnici bylo: „Dávejte.“ Mluvit na toto téma pro mě bylo nemožné. Ale Bůh ke mně promluvil: „Ty se nemůžeš dívat na to, v čem tady žijou. Aby mohli vyjít z tohoto prokletí, je potřeba, aby vstoupili do smlouvy se mnou a aby začali dávat.“

A máte nějakou podporu jako církev?

Objednávám autobusy, které každou neděli přivážejí a odvázejí účastníky shromáždění. Nevěřím, že by městská doprava vzala sto Romů z vesnice do autobusu. A taky by za autobus musela platit celá rodina. Proto pronajímáme autobusy. Pomáhali nám křesťané ze Spojených států i z Ostravy, ale přišel čas, kdy nějaký druhý třetí rok platíme autobusy sami. Lidé dávají, a je také vidět, že Bůh žehná. Byli lidé v chudobě. Když začali dávat, viděli, jak chudoba pomalu, ale jistě odchází. Někteří vstoupili i do podnikání. Lidé podnikají nebo mají práci. Na těch, kteří se zdráhají a nechtějí dávat, Bůh ukazuje, jaký je rozdíl mezi těmi, kteří dávají, a kteří nedávají. Dávání lidem čím dál tím víc uvolňuje od prokletí chudoby.

Služebníci mají u vás jako podmínku dávat desátky?

Ano, to učíme, protože nikdo nikomu nemůže sloužit, pokud není příkladem sám. Věřím, že největším stupněm učenictví je přínos tvého života. Naši učedníci musí být v dávání věrní.

Jak řešíte problém, když spolu Romové žijí „na hromádce“?

Když Bible mluví o učednících, píše, že to má být muž jedné ženy, že má být počestný a že počestné mají být i jeho děti. Požehnané manželství má být příkladem. Jasně mluvíme o tom, že když lidé žijí „na hromádce“, je to smilstvo.

Jak to lidem vysvětlujete?

Je to hřích a Bůh nemůže žehnat. To přinášíme formou kázání Božího slova a formou domluvy. Když spolu dva žijí a nejsou svoji, bere každý svoji dávku sociální podpory, takže dohromady mají víc, než kdyby byli manželé. Je to tedy určitý boj. Jde o to, jak ten člověk věří v Boha a jak ho chce poslouchat a následovat. Mnoho vztahů lidí, kteří žili „na hromádce“ se změnilo v Boží manželství, takže jsme zaměstnávali úřady, svatba za svatbou, svatba za svatbou. Lidé na úřadech byli udivení, co se to s Romy stalo. Díky Pánu, že mnozí vyšli ze smilstva. Je v nich zakořeněno, že „na hromádce“ už žít nemohou. Říkám jim: „Bůh to nechce, je třeba, abyste se vzali, a aby to byla žena nebo muž vymodlený, vymodlená od Boha.“ Mládež je vyučována, aby se modlila za své budoucí partnery. Službu mládeži máme díky Pánu velmi silnou a stále roste.

Stačí evangelium k proměně Romů? Jak evangelium službě Romům přizpůsobuješ?

Evangelium má a stále bude mít svoji sílu, protože je to ta nejlepší zpráva pro celý svět. Čechům, Slovákům i Romům se musí přinášet určitým způsobem. Myslím, že mě Bůh záměrně postavil do této služby, abych na své rovině mohl evangelium podat tak, aby ho lidé mohli přijmout na své rovině tam, kde žijí. Mnohokrát bylo lidem evangelium řečeno, ale protože to bylo z výšin, protože se k nim ti, co ho říkali, nedokázali sklonit, nedosáhlo jim do srdce. Ale díky Bohu, že evangelium je moc pro spasení každého. Je jedinou zbraní, která může proměnit lidský život.

Na shromážděních, která jsme navštívili, jsem sledoval tvoji lásku k Romům a velkou radikalitu. O prokletí, které bylo v jejich životě, mluvíš úplně otevřeně. Mají tě pořád rádi, nebo ti utíkají?

Klíčové věci na naší službě jsou obyčejnost a radikalnost. Nejsem moc vzdělaný, jsem jasný a prostý. A proto mě sem Bůh dal, aby se ta jasnost a prostota spojila s mocí evangelia. Někdo by si myslel, že by Romové kvůli radikalnosti utekli, ale je to naopak. Mění je to, formuje je to, přitahuje je to a líbí se jim, že to není umělé. Než jsem začal lidem sloužit, jednal Bůh s mým srdcem a proměnil mě natolik, že tomu někdy ani sám nerozumím. To je jeho milost, jeho ruka, jeho plán. Bez radikalnosti by ta služba byla dost umělá. Kvůli tomu, že jsme radikální a že do situací mluvíme tak jasně, se věci dokážou pohnout. Někteří se možná naštvou, ale je jich tak málo, tak málo... Většinou máme dobrou odezvu.

Z čeho máš osobně největší radost?

Z toho, že ve svém životě vidím Boha a práci, která má výsledky a velký dosah. Na Slovensku jsem už sedm let, a možná si neuvědomuju, co má Bůh připraveno v budoucnu. Toto má cenu. Uvědomuju si, že kdybych nedělal to, co dělám, byl bych možná už zemřel nebo bych neměl smysl a poslání. Má rodina i já se máme nejlíp uprostřed Božího díla. Kdybych toto opustil, asi bych ztratil život. Moje největší radost je, že mám Boha a můžu konat jeho vůli. Jsou dvě věci, které chci v životě dosáhnout: znát Boha a naplnit jeho vůli.

Rozhovor ve zkrácené podobě s titulem „Romové byli zvyklí jen brát, my je učíme dávat“ vyšel v Životě víry 12/2011, str. 8-11.

Na www.go-east-mission.net vychází v prosinci 2011 s povolením autora a redakce Života víry.

Na tomto webu viz též další články, videa atd. k [probuzení na Spiši](#).

Průřez naší návštěvy na videu (kamera Tomáš Korčák, záběry ze sborů Maranata ve Spišské Nové Vsi a v Popradu a z domácích skupin v Letanovicích, Levoči a Bystraněch): <http://vimeo.com/31979239>

Webové stránky sboru Maranata: <http://kmmaranata.sk>

Německý překlad „Roma in der Zips und die Hoffnung für Tschechen und Slowaken“ viz [zde](#).